

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6

A görög királyi pár Bukaresztbe érkezett Venizelos nem hajlandó átvenni a hatalmat

Az örökké forró görög föld ismét ki-
gyulladt tehát egy fiatal uralkodó talpa-
lalt... György király ideiglenes távo-
ása Athénből, előreláthatólag trónfosz-
ásban fog befejeződni. A dinasztiahűség-
nek Görögthonban igen győnge lábón álló
talentumjait a spártai okosság felváltja
Zacharoff bankház aranyaira. A trónja-
vesztett uralkodó — mint az utolsó táv-
rataink közlik — egyelőre román földön
og menedéket kapni, még pedig a királyi
salád cotroceni kastélyában. A görög ki-
ályi pár egyébként Bukaresztbe már meg-
erkezett.

Athéni és párisi táviratok most szá-
nolnak be arról, hogy milyen körülmé-
yek és okok közrejátásával hagyta el
György király és Erzsébet királyné
Athént.

György rendkívül hidegen, kimérten
ogadta Gonatos miniszterelnök bucsusza-
vait.

Amikor a Daphne gőzös a pireusi ki-
ötéből a királyi párral elindult, huszon-
gy ágyulövés dördült, a várókra felrepült
a király zászlaja, a kivezényelt diszszázad
isztelgett.

A román követ mindvégig a királyi
pár mellett volt.

Ma közlik az eltávozott György ki-
rállynak a kormányhoz intézett levelét is,
amely a következő:

Meghajlok a kormánynak és forra-
dalmi bizottságnak ama véleménye előtt,
amelyet Önök a december 17-én Hozzám

intézett levelükben kifejezésre juttattak.
Azt kérték, hogy szabadság formájában
utazzam külföldre arra az időre, míg a
közel jövőben összeülő alkotmányozó
nemzetgyűlés az államforma kérdésében
dönt.

Szorgosan óvakodtam attól, hogy az
ország belső villongásaiba avatkozzam
és bár meggyőződtem, hogy jelenlétem
a vita szabadságát semmiféleképpen nem
befolyásolta, ennek ellenére a királyné-
val együtt ideiglenesen távozom azon
forró óhajjal, hogy az új nemzetgyűlés
és a görög nép döntését a hazaszeretet
és a nemzeti érdek irányítja.

Athénből jelentik: A görög fejlemé-
nyekre nagyjelentőségű Venizelosz táv-
irata. Párisból Venizelosz sürgőnyt kül-
dött, amely szerint

Párisból nem tér vissza, mert ki-
vándorolt nem teljesítették és a ki-
rályt eltávolították.

Párisból táviratozzák: A Népszövet-
ség előtt a két legérdekeltőbb állam, Ro-
mánia és Jugoszlávia hivatalosan is kije-
lentették, hogy a görög események irányá-
ban megóvják a legszigorubb semlegessé-
güket.

Athénben különben úgy a köztársasá-
gi, mint a szabadelvűpártok azt hangoztat-
ják, hogy az új nemzetgyűlésen ők lesz-
nek többségben. A forradalmi kormány
különben rendeletet bocsájtott ki, hogy az
új nemzetgyűlés tagjai ne a királyra, ha-
nem a hazára esküdjenek fel.

Averescu biztosra veszi, hogy legközelebb kormányra kerül

A kamara és szenátus tárgyalásai

Bukarestből jelenti a Rador: A fővám-
pénztárban az elmúlt éjjel a kasszát kira-
bolták. A kár 1 millió 700 ezer lei. A ható-
ságok erélyes nyomozást indítottak a tet-
tes kézrekerítésére. A főpénztárost őrizet-
be vették. Gustáv sziguranca felügvelő ki-
jelentette, hogy meggyőződése szerint a
betörés színleges, mert a pénztárt csak a
viszonyokkal ismerős szakértő lakatos
nyithatta volna ki, az is több órai munká-
val. A pénzszekrényen semmi erőszakos
munkának nyoma nincs.

A szenátus ülésén Iliescu tábornok
visszautasította Bratasanunak a kamará-
ban ellene elhangzott vádjait a fegyver-
szünet latti párisi tartózkodásával kaposo-
latban. Kijelenti, hogy ezek a vádak alap-
talanok és Párisból való kiutasítását rossz-
akaratu intrikának tulajdonítja.

Artareanu előadó felolvassa a Vasiliu
Bolnavunak a román ortodox diákok szá-
mára létesített alapítványáról szóló tör-
vényjavaslatot.

Miron Cristea metropolita primás üd-
vözi a javaslatot és hangsúlyozza, hogy
igy kell támogatni a diákokat, nem pedig
szép szavakkal. Reméli, hogy Vasile Bol-
navu példáját mások is követni fogják.

Bukarestből jelenti a Rador: A kama-

ra ülésén Rautiu tiltakozott a közigazga-
tási hatóságoknak a balfi választási harc-
ba való beavatkozása ellen. Grofsoreanu
kéri a miniszterelnököt, tartsa meg a sza-
vát és igazoltassa az állami tisztviselők va-
gyonának eredetét, hogy végre tisztázód-
jék az a kérdés, ki nek volt haszna a hábo-
ruból.

Vaitoianu közlekedésügyi miniszter
beterjeszti a C. F. R. munkáspénztár költ-
ségvetéséről szóló törvényjavaslatot.

Balanescu a költségvetés előadója
kéri, hogy azonnal kezdjék meg a vitát és
álljanak el attól, hogy az előadói iavasla-
tot felolvassa időkimélés céljából. A ka-
mara hozzájárul a kéréshez.

Toni (Jorga-párti) az állami tisztvise-
lők helyzetét teszi szóvá kapcsolatban a
költségvetési törvényjavaslatban előirány-
zott fizetésekkel. Új vagyonadót követel,
valamint takarékoskodást mindenütt, ahol
lehetséges.

Pistiner szocialista tiltakozik a köz-
vetlen adók ellen, amely elsősorban a sze-
gényeket sújtja, holott ezek az adók képe-
zik az állam jövedelmének legnagyobb ré-
szét. Mégis kevés a kulturális és közegész-
ségügyi célokra előirányzott összeg, to-
vábbá nem kielégítő a vasuti anyagok elő-

állítására előirányzott összeg sem, pedig
ez a jobb közlekedési viszonyokat segitene
elő. Foglalkozik a kistisztviselők helyzeté-
vel és konstatálja, hogy az alacsony fize-
tési állami alkalmazottak nyomoruságuk
miatt elhanyagolják teendőiket.

Cileanu Caesar parasztpárti megállá-
pitja, hogy a háboru óta az első rendes
költségvetést Titulescu készítette, de ezt
sem alkalmazták. Vázolja a tisztviselők
nyomoruságos helyzetét, majd a C. F. R.
deficitjét teszi szóvá és azt hiszi, hogy az
egy milliárdnyi deficit a drága tüzelőanyag
beszerzésének tulajdonítható. Kérdezi a kor-
mányt, nem lehetne-e a széntermelést fo-
kozni. A szénhiány következtében Romá-
nia kénytelen porosz szenet importálni.
Támadja a Banca Nationalát, amelyik ak-
kor nyomat bankjegyeket amikor akar,
anélkül, hogy a kormány engedélyét ki-
kérné. Ez nem deflációs politika. Foglal-
kozik a közvetett adók problémájával,
amelyet súlyosan igazságtalannak tart a
lakossággal szemben.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter fél-
beszakítja a szónokot és kijelenti, hogy az
állami sómonopoliumot meg kell szün-
tetni.

Ezzel a délutáni ülés véget ért.

Bukarestből jelenti a Rador: A Dimi-
neata értesülése szerint Averescu tábor-
nok bizonyosra veszi, hogy a legközelebbi
időben kormányra kerül. A lap szerint a
tábornokot meglátogatta Misu udvari mi-
niszter, akinek látogatását nem lehet pusztán
udvariassági ténynek tekinteni. Ugyancsak meglátogatta Averescut a libe-
rális párt több vezetőtagja, akik a minisz-
terelnök bizalmáról biztosították a nép-
párt vezérét.

Bukarestből jelenti: Az Averescu-
párt erélyesen cáfolja azokat a vádakot,
amiket Argetoianu emelt. Kijelenti, hogy
Averescu 1922. június óta nem volt a kül-
földön. Argetoianu tudta állandóan, hogy
mit csinál Averescu. Ha pedig Averescu
terhén, akár mint román generálisnak,
akár mint államférfinak volt valami miatt
kellett Argetoianunak ilyen sok idő, hogy
ezeken felháborodjék. Miért nem leplezte
le Averescut azonnal? Végül visszautasít-
ja Argetoianu rágalma.

A Viitorul úgy tudja, hogy e cáfo-
lat után Argetoianu most már adatokkal
és bizonyítékokkal fog kirukkolni.

A nagyváradai néppárt Averescu mellett

A biharmegyei és nagyváradai néppárt
végrehajtó bizottsága szerdán este ülést
tartott, melynek legfontosabb tárgya volt,
hogy eldöntse Averescu, vagy Argetoi-
anu mellé csatlakoznak-e.

A végrehajtó-bizottság egyhanguan
kimondotta, hogy Averescu tábornok
mellett kitart s hozzá a legnagyobb hűség-
gel ragaszkodik.

A bizottság szerint Argetoianu téve-
sen vélte, hogy szét tudja bomlasztani a
néppártot és rövidesen ki fog derülni,
hogy kevesen fognak hozzácsatlakozni,
mert Averescu tábornok nélkül el sem
képzeltető a néppárt, amely az ő nevében
született.

A nagyváradai román ifjúság álláspontja

Az újabb diákmozgalmakkal kapcsolatban felkerestük tegnap dr. Nagy Joant, a nagyváradai román jogászifjúsági egyesület elnökét, hogy felvilágosítsa bennünket főleg az újabb diákmozgalmakkal kapcsolatban, valamint arra nézve, hogy mik foglalkoztatják most a nagyváradai ifjúságot. Nagy Ioan dr. nyilatkozatát az alábbiakban adjuk az érdeklődők számára, hogy mindnyitjunkt ösztönözze meggyőződése szerint a nagyváradai ifjúság, amely eddig is tanujelét adta komolyságának és a termelő társadalmi munka respektálásának tovább is békés és harmonikus eszközökkel fog küzdeni.

— Nekünk — mondotta Nagy Ioan — miután elmondotta munkatársunk amikre felvilágosítást kíván — a jogakadémián van diákegyesületünk, amely kulturális és gazdasági kérdéseken kívül foglalkozik a napi kérdésekkel is. Az egyesület segíti a rossz gazdasági viszonyok közt élő hallgatókat s megkönnyíti megilletését. Menzát tartunk fenn s most programunkba vetjük a diákoitthon létesítését a jogakadémiai hallgatók részére. Dolgozunk tehát egy internátus felállításán s a közoktatásiügyi miniszter meg is ígérte, hogy 150—200 diák ellátására alkalmas diákoitthon létesítéséhez hozzájárul s azt lehetővé teszi. Az akció már megindult, ezenkívül a nagyváradai egyetem felállítására, mert egy egyetem kevés Erdélynek. Ez a határmenti városok közönségének osztatlan kívánsága s teljesedni is fog.

— Ha a diákoitthon jövőre megnyílik, az egyetemet is szervezik. A jogi szak már megvan, ugyiszintén az orthodox teológia is, Kolozsvárról áthozzák a kereskedelmi főiskolát s közgazdasági szakot is létesítenek.

— Ami az ifjúsági mozgalmakat illeti, mi nagyváradai joghallgatók elfogadjuk az ifjúsági központ álláspontját s azzal szolidarisak vagyunk. Az a tízezer diák, aki Romániában most tanul az egyetemeken s jogakadémiákon, reprezentálja az ország egész társadalmát. Az ifjúság kiadásait tehát teljesíteni kell s a mai ifjúságról nem lehet mondani, hogy egészségtelen evek és irányzatok mozgatják, mert felvilágosodott, öntudatos s amit megkedvelt, azt végig is csinálja és sikerre viszi s így harcolhat a magasabb nemzeti és kulturális problémák megoldásáért.

— Kíváncsiak tehát, hogy az egyetemeken meg kell szorítani az idegenek felvételét úgy, hogy az idegen egyetemi hallgatók a népesség számarányához mérten vétessenek fel a főiskolákra. Igen, kíváncsiak a numerus clausus s ennek törvénybeiktatását követeljük. Az összes románok Romániájában a románokat illeti a vezetőhely kulturális és gazdasági téren s ehhez ragaszkodunk. A hullákvárásban is a központi ifjúság álláspontjára helyezkedünk.

— A kolozsvári tüntetés nem volt más, mint megtorlás a sok rágalomért, amit a román érdekektől idegen sajtó a diákság ellen intézett. Az ifjúság csak leckét adott a multért a jövőre vonatkozólag. A kolozsvári diákok álláspontját e tekintetben is helyesnek találjuk s jövőre bizonyára óvatosabb lesz az idegen sajtó. A diákság zavartalanul megy a maga útján, mert biztosítani akarja magának a vezető szerepet, ha kikerdi az életbe, érvényesítését semmi se akadályozza, melyet csak az idegen ifjúság megszorításával lehet elérni.

Dorian Filmszínház

Szombat — vasárnap

A szerelem tragédiája

II. rész.

Dorian film.

A 3 órás előadás mérsékelt helyárú.

— Sok idegen nemzeti-égt s idegen honpolgár telepedett le Romániában az 1919—1922 közötti időszakban. A diákság azt akarja, hogy idegen elemek destruktív működést ne folytassanak, amely az állam biztonságát fenyegeti s akciójával figyelmezteti az ifjúság a kormányt, hogy több energiát fejtessen ki s több súlyt helyezzen a romániség érvényesítésére. Leírás ez az országnak s mi ettől nem tagíthatunk.

Az új filharmóniai társaság

A régi, nem dicsőitlen multa filharmóniai társaság megszűnt. Nem tudott akadálytalanul működni, mert ezt egyetli alapon nem tehetette. A zene és ének művelői és barátai tehát módot kerestek arra, hogy Nagyvárad zenei élete feléledjen s nemzeti és felekezeti különbség nélkül sorakoztassák az új filharmóniai társasághoz, amely irányul fűzte ki elsősorban a nagyváradai zeneiskola szervezését s magához csatolta az énekművészetet is, amely nagy nyeresége a város kulturális életének.

Igy megerősödve tartja meg a Nagyvárad Filmharmóniai Társaság 1923 december hó 23. napján, d. e. 11. órakor alakuló közgyűlését a Városháza kis tanácstermében, amelyre mindazokat, akik a zeneművészet iránt akár mint zeneértők, akár mint zenekedvelők érdeklődnek, meghívják az alapítók. A társaság megalapítása, az alapszabályok jóváhagyása s választások vannak a napirenden. Az egyesület vezetőjét így állították össze: Elnök: dr. Bolchis Victor p. t. vezérfelügyelő, alelnökök Szamarsenka Ernő és Vomácska József, igazgató a társaság tevékeny tagja: dr. Faragó Victor.

Jugoszláviában elhunyt biharmegyei ember ötszáz dollárja örökösöket keresnek

A kincstár képviselője Nagyváradon, dr. Gredinar Coriolan, érdekes ügyben kapott átiratot a nagyikindai (jugoszláv) kincstár képviselőjétől. A jugoszláv kincstár nagyikindai képviselője tudatta dr. Gredinar Coriolannal, hogy 1921 őszén a nagyikindai állomáson elűtötte a tehervonat Gána János kisbócsi (Bihar megye) lakost. A szerencsétlen ember akkor jött Amerikából s a zsebében 520 dollárt, iratokat, amerikai utlevelet találtak. A nagyikindai városi járásbírószár alá vette úgy a dollárokat, mint az iratokat, amelyeket Gána János zsebében találtak. A hivatalos lapban közzétették Gána János halálát és felhívták az esetleges hozzátartozóit, jelentkezzenek — a hivatalos közlemény megjelenésétől számított egy év alatt a nagyikindai járásbírósnál. Az egy év elmúlt, de nem jelentkezett senki s a kinkindai járásbírószár, illetve a jugoszláv kincstár ottani képviselője felhívást intézett a biharmegyei prefekturára és az itteni kincstári ügyészhez, hogy állapítsák meg, Gána János hozzátartozói itt élnek-e?

Kisbócs község tényleg Biharmegyében van, még pedig Biharmegyének magyarországi részén s így sem dr. Gredinar Coriolannak, sem a prefekturának nem áll módjában érintkezést keresni Kisbócs község előjáróságával.

Dr. Gredinar Coriolan ezt tudtára adta a jugoszláv kincstár képviselőjének, aki valószínű, hogy egyenesen Kisbócsra fogja keresni a szerencsétlen Gána János hozzátartozóit.

Kabát, kosztüm és női ruhaszövet, csikos alszövet, férfi-öltöny és átmenneti szövetek, kabátbélések, bársonyok, pongyola-kelmék oly óriási tömegben vannak felhalmozva a Körösparti Áruházban, melyhez hasonló választékot senki sem nyújt. Az árak utólagosra lehetnek olcsók. Tisztviselőknél árazgató.

miatt az összes raktáron levő **szövegeinket** minden elfogadható árban **elárusítjuk.**

Vigadó mozgószínház

Szombat — vasárnap

A fegyenc gróf

Izgalmas kalandor dráma.

Dorian film.

A fél 4 órás előadás mérsékelt helyárú.

FRISS

dunai halak érkeztek.

Karácsony és újév alkalmára újabb és újabb friss küldeményt kapunk, mely alkalomra állami, megyei, városi, CFR és a helybeli postaigazgatóság körzetéhez tartozó tisztviselőknél, valamint a helybeli hadseregben szolgáló tisztok és altisztek részére

10% ártkedvezmény

VADÁSZ és LONDON

fűszer és esemege kereskedése Oradea-Mare.

FISCHER áruházának

Sas-passage

árui a legjobbak
árai a legolcsóbbak
Kirákatiban is láthatók.

Női harisnyák	18 Lejtől
Flór női harisnyák	78 Lejtől
Férfi soknik	15 Lejtől
Férfi flór soknik	45 Lejtől
Leányka Mouslin harisnya ...	30 Lei
Patent gyermek harisnya ...	16 Lejtől
Patent flór gyermek harisnya	33 Lejtől
Női keztyűk	30 Lejtől
Férfi keztyűk	54 Lejtől
Gyermek keztyűk	16 Lejtől
Clark és lánccérna	13 Lei
Oroszlán cérna	15 Lei
1000 yardos lánccérna	40 Lei
400 yardos Matt cérna	11 Lei
Horgoló cérnák	13 Lejtől
1000 yardos térc és alsó ...	14 Lejtől

Gombok, gép- és gomblyuk
selyem, kötőpamut és minden
rövidárú olcsó árban.

üzletáthelyezés

Havas és Grünfeld
posztókereskedők
Vulcan, Nagy Sándor utca

Írják a magyar kölcsön-megállapodást

Isról jelentik: A Népszövetség tanácsa Magyarország pénzügyi szanálására vonatkozó tanácskozásai kedvező eredménnyel befejeződtek. Titulescu a közleményében kijelentette, hogy elfogadta a kölcsön-megállapodást. Ugyanezt közölte a romániai sajtó is. A Népszövetség ülésén, a kérdés elintézésével véget is ért. A jelentés szerint a Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése Magyarország rekonstrukciójának végrehajtására s a végrehajtás elengedhetetlen feltételeire vonatkozik.

Elrendő cél az volna, hogy a magyar állam a költségvetési egyenleget június harmincadika előtt helyrehozza. A jegyzőkönyvek megállapítják, hogy a pénzügyi tevékenység azon formáit, amelyek az újjáépítési program méltóságát szolgálják, kell biztosítani. A végén minden meddő halogatás elhárítására teljhatalommal ruházott föl a bizottság, mely Anglia, Franciaország, Magyarország, Szerbia, Csehszlovákia és Románia egy-egy képviselőjéből áll.

A pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy Magyarország a következő évi tíz millió aranykoronát a kölcsön címén, amennyiben a költségvetés egyensúlyát és a közhatalmát ez a teljesítmény félre teszi.

Mozgósínház

Sombath-Vasárnap-Hétfő

Albertini

Legújabb alakítás

az akrobata

mordráma 5 felvonásban.

Melőzi egy kacagtató 2 felvonásos

Fatty

viljáték.

Vasárnap az előadások és 9 órakor kezdődnek.

Előadás mindkét nap mérésélt helyen.

Árany, Ezüst

ajándéktárgyak

választékban megérkeztek !!

Kán Sándor ékszerészhez

Alapokat
vagy cikkeket

SPLendid-nél

Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 16. sz.

nyksáljai kizárólagos minőség és mintákban szenzációsak!

legolcsóbban
szerezheti be

Legszebb karácsonyi ajándék!

Magyarok kivándorlása a nyomorba és rabszolgaságba

Lelketlen lélekűsár a szilágysági és bihari magyarsággal — Nyomorult hazátlanok levelei — Herberger Gyula üzelmei

Ujból és újból felkiáltunk: nem nézhetjük ölbe tett kezekkel, nem állhatunk némán az erdélyi magyarság rettentő pusztulása mellett. Vámpír nem szivhatja ki jobban a jóhiszeműen alvó vérért, mint ahogy az Erdélyszerte és Nagyváradon gomba módra felszaporodott kivándorlási irodák gyöngítik a magyar faj életerejét. Az egyik kivándorlási iroda vezetőembere beismerte, hogy Herberger Gyula nevű kivándorlási ügynökük Szilágymegye magyarságának husz százalékát tette tönkre, szállította el a pusztulásba, nyomorba: Braziliába, azért a néhány nyomorult dollárért, amit a hamis ígéretekkel, hazugságokkal, gyalázatos és körmönfont rábeszéléssel becsapott magyarok lélekszáma után kapott. Elhíntette a kivándorlás lázának pusztító csiráját és családok ezrei eladva vagyonkájukat, mindenüket, elindultak gyermekekkel, asszonnyal Brazília örök tavaszának ege alá, nem is sejtve, csak a helyszínen tudva meg, hogy a nyomorba, pusztulásba, a korai halálba vitték őket. Eladták őket mint a barmokat a nincs többé hazatérés, mert nincs hozzá pénz, nincs jogvédelem, semmi, semmi vigasztaló csak a halál.

Akiben a fajtajával szemben, az emberrel szemben csak egy parányi érzés van, akiben az emberszeretnek egy szikéni érzése lobog, könnybe borult szemekkel olvassa el azokat a leveleket, amiket ezek a szerencsétlen félrevezetett emberek írnak haza, hogy lesóványodva, tönkretéve, minden igavonó állatnál alacsonyabb sorban tekintenek bizonytalan, fénytelenre vált szemekkel a jövő, az egyetlen jövő: az idegenben ázott sírgödör felé.

Nem, nem nézhetjük tovább összetett kezekkel, — mondtam — mikor Szilágymegye Varsolcs nevű falujában egy ház előtt megállott kocsimról láttam, mint ad el mindent, ami házában van egy iparos ember; bőgréit, fazekait, szentképeit, szerszámait, néhány leiert kővavetyélve, míg agyában egy szebb jövődő soha el nem érhető álmoképei égtek. A kapu előtt három kis ártatlan gyermeke nézett lemondóan a Meszes-hegység gyönyörű panorámája felé, a bólogató házelőtti fűzfákra, mintha érezték volna, ami az én lelkemben égett, hogy nem látják soha többé ezt a gyönyörű magyar falut, becsületes népét, hanem idegen világban, a nyomor kenyerén fognak felnőni, ha el nem sorvasztja őket Brazília levegője, betegségei, valamelyik embergyilkoló gyár és mindenekfölött a honvágy. A honvágy a legnagyobb betegség a világon, máról-holnapra lép fel és mint Gáspár Ferenc leírja, egy magyar hadihajó alföldi matrózáról, hiába fordították vissza egy hazafelé vivő hajón, már nem érhetette meg a hazai földet, csak a holttestét tették ki a partra.

Szilágymegyében nemsokára nem lesz iparos. Egyik a másik után vándorol ki Északamerikába, ki Délamerikába, Braziliába. Hiába minden rábeszélés — mondja egy kiváló szilágysomlyói ujságíró s egy mérnök — ezek az emberek nem hallgatnak a tanult emberek szavára, ügynökök által túlfűtött fantáziájuk nem tud különbséget tenni Észak- és Délamerika között. És menne gyermekektől, remélve a jószerecsét. Hiába beszélünk nekik megről, kigyókról, úgy indult el majdaem egyszerre a vármegye iparosságának, földműves népének zöme, mintha kolera pusztította volna ki. És csodálatos csak egy levél ha érkezett azok is röviden csak annyival: „egészségesek vagyunk, megvagyunk, maguknak is azt kívánunk s Isten

áldását” — akárcsak a harcterekről, ahonnan mást írni nem is volt szabad. Elvértve jött egy-egy levél, amely a nagy nyomorúságról beszélt. S most már kissé eszmélni kezdenek.

De hát ki indította, mi indította el a föld népét és az iparosságot?

Most, amikor a földreform a románai magyarságnak is juttatott földet és a gazdasági, megélhetési nehézségek egyformán sújtanak mindenkit és főképen amikor éppen az iparosság és a földműves osztály az, amely a hivatalnoki osztállyal, a közép- osztállyal szemben arányitva kevésbé küzd a megélhetés nehézségeivel, micsoda lelki depresszió alatt veszi kezébe a vándorbotot, hogy nekivágjon a bizonytalan- nak?

E kérdésre egyetlen névvel lehet felelni: Herberger Gyula.

Ennek a Déván lakó kivándorlási ügynöknek nevéhez fűződik sok-sok magyar család sirja. Ez az ember kezdte meg két esztendővel ezelőtt lélekűfár munkáját ezen a területen. Szerkesztőségünk levelekben figyelmeztették akna munkájára és éppen e cikk írója volt az, aki a főispáni hivatalban írásban nyújtotta be feljelentését a dévai rabszolga- reszkedő és ügynökei munkája ellen. Jelen- tette az alispánnak is. Tudomásul vették, ígéretet is kapott, de nem történt semmi intézkedés. Tudomásunk szerint legalább is nem. Elvégre a román kormány, amely szigorú nemzeti alapon áll, nem fontos és nem érdeke a magyar földmű- ves-osztályt, általában a magyarságot, megállítani a kivándorlásban. Ha a magyarok menni akarnak, menjenek. Nem biztatja, de nem is tartja vissza őket, sor- suk felett dönthetnek szabadon. Román ember azonban nem kap útlevelet. Hiába hagyja el vallását, hiába tagadja meg ro- mánységét: az állam nem engedi meg, hogy megmondolatlanul az idegen föld kenyeré- nek nyomorúságára jusson.

Északamerika megnehezítette a be- vándorlást. Mindenki nem mehet oda, csak már ott levő hozzátartozók garan- ciájára engedi meg a kiszállást az Unio kikötőjébe.

Délamerikában azonban kell az em- ber, a munkás amely nem sokkal különb az ottani fogalmakban, mint az igavonó barom.

(Folytatjuk.)

Mozgósínházi zenekar

A nagyváradai „VIGADÓ” mozgósínháznál négytagú szalonkvartettet szándékozunk szervezni és állandósítani, melyben hárman vonós hangszereken, egy zenekari tag pedig zongorán játszik. Állandó alkalmazás és jó fizetés szer- ződéssel biztosítva. Ajánlatok az eddigi mű- ködés, életkor, családi körülmények és fizetési megjelölésével az alulírt részvénytársasághoz adhatók be.

Passage mozgósínház r-t.
Nagyvárad Sas palota I em.

Egy szép esernyő

a legalkalmasabb ajándék
legolcsóbb a készítőknél.

Rósenberg Testvérek

Str. Nic. Iorga (Zöldfa u.) 8.

NYILTÉR

Demokratikus hozzászólás a hitközségi választásokhoz

Irta: Friedmann Mendel

Mélyen tisztelt szerkesztő ur! Méltóztassék nekem megengedni, hogy a közérdekében legjobb tudásom szerint gondolatimat b. lapjában kifejezhessem. Igaz ugyan, hogy elég sok gyűléseket tartanak mostanában, ahol alkalmam volna ezeket előszóval is előadni, mindazonáltal sokkal praktikusabbnak tartom ezen módját igénybevenni. Először is, mert itt nem muszáj hangosan beszélni és mégis nagyon messzire elhallatszik a hangom. Másodszor mert itt, legalább is momentán, nem vagyok kiteve meggondolatlan közbeszólásoknak, mert az okos kritikát szívesem tűröm, sőt a közérdekében kérem is, bár akadna az enyémnél jobb javaslat. Nekem csak egy a kérésem, hogy a tisztelt választók foglalkozzanak a javaslatommal olyan figyelemmel és komolysággal, mint amilyen komolyan én napokig, sőt hetekig foglalkoztam és igazán önzetlenül. Nem tiszteletet keresek, midőn én is részt kérek a közmunkából, mert hiszen a legjobb igyekezetet is sokan kétségbe vonják és ok nélkül is meggyanúsítják és megkritizálják, tisztelet a nagy kivételnek — de a jó katonát hűséges szolgálatában semmi sem ingatja meg. Én a képviselőtestületi tagságot nem csak megtiszteltetésnek, hanem főképp szent és nemes kötelezettségvállalásnak tekintem. De, mert jobbnak bizonyult az, ha valaki például orvos, hogy csak egy vagy két szaknak az orvosa legyen — szóval specialista legyen. Ebből én is egy nagy tanulmányt vonok le és kijelentem, hogy én nem ígérem azt, miszerint megválasztásom esetén minden hitközséget érdeklő ügyben tevékeny részt fogok venni, hanem egyet ígérek a nagy nyilvánosságnak és aki engem ismer, az ezen nyilatkozatomat alá is fogja írni, hogy a munkának azt a részét, legyen az a legnehezebb is, azt én kitartóan el is fogom végezni Isten segédelmével. Én tehát előre is bejelentem programomat, hogy mi iránt van nagy érzékem. Egy olyan ipariskola létesítéseért dolgozni minden megengedett eszközzel, ahol jóra való, vallásos iparosokat neveljenek fel. E cél szolgálatában azért állok olyan lelkesedéssel, mert úgy tartom, hogy amit saját gyermekeimnek jónak tartok — tudniillik, mind a hét fiamat valami mesterségre tanítottam és taníttatom a talmud és világi tudománnyal kapcsolatban és az szépen beválik, hát jó lesz az másnak is. Kérem tehát a tisztelt képviselőjelölt urakat egyenként is, méltóztassanak úgy, mint én, a nyilvánosság előtt nyilatkozni, hogy kinek mi a programja. Vegyék ezen jelöltséget olyan komolyan, mint az országgyűlési képviselő veszi az ő jelöltségét, aki programbeszédet tart. Az ne akadályozzon senkit sem, hogy nem biztos a megválasztása, mert hiszen az országgyűlési képviselőjelölt sem biztos, hogy megválasztják és mégis megtartja programbeszédét. Sőt, ha egy országgyűlési képviselő elbukik, arról az egész ország, sőt a külföld is tud, míg ha közülünk akármennyit is kibuktatnak a választók,

azt talán már Váradlesen sem fogják megválasztani. Legfeljebb Váradon.

Ez a tervem tehát, illetve javaslatom. Hogy nem kell suttogva suba alá gyűléseket és tanácskozásokat tartani Metropolban is, a kávéházakban, a közönségi teremben is, minek az, hiszen hasznát hajtó állásokról van itt szó, legalább úgy hiszem — nem igazán tagok megválasztásáról van itt szó, részvénytársaságról stb., ahol nagy staltumot, osztalékokat kapnak, így a megválasztatásuk érdekében megpróbálnak. Hisz itt önzetlen kötelezettségvállalásról van szó, minek a pártoskodás, hisz azzal gyanússá teszik a dolgot némelyek. Én is csak azt tartom, amit ősen tanítottam. „An einen szad ist kein titokban nines áldás. Ha így folytatjuk, akkor talán tényleg elkezdene a hitközség hinni, hogy itt klikk-rendszert csinálni, mert róluk és nélkülük nem lehet semmi.”

A váradai választók ezután megválasztják a képviselőket, akiknek fogynak vakon szavazni azzal a címmel, amelyet a választás napján a választók nyomnak majd és amelyet a választók előtt estén titokban kinyomatnak. Akarja azt tudni, hogy mi van a címén? Kik azok, akik bennünket vezetni akarnak, kik azok, akik a népet és más terheinket kirójják majd?

Lássák uraim azért szívesen ne közeli rokonokból álljon a képviselőtestület, akkor az adókiivetés is demokrácia sabb lesz. Vegye tehát mindenki komolyan hivatását, mert ha nem vázobíró lesz ez egyszer, akkor a képviselőtestület rossz bírót.

Képviselőtestületi tagokul a következőket ajánlom:

Blau Jeremiás, Borgida Béla, Dávid János, Friedmann sörög, igazgató, Friedmann Mendel (Sztaroutcai hid mellett), Freund Lajos, Goldstein Salamon (Sztaroutcai hid mellett), Hitter József szeszgyáros, Kohn Sándor bőrdőz, Kohn Sándor, Kohn Dávid bőrdőz, Dr. Rezső, dr. Löblé László szeszgyáros, Lázár, Lichtmann Mór, Lebovics Morgenstern Ferenc, Moskovits Meisner Márkusz, Mózes Áron, Samu, Markovics Herman, Reich Rózsa Rezső, Rotbarth Ede, Schwan Strasser Ignácz, Steiner B. Schwartz Dezső faker., Ungerleider, Ullmann József, Ullmann István, Weisz Vilmos, Weiszberger Lajos, vizslag. N.

Nyilatkozat

A Bihari Bark és kereskedelmi társaság ellenem elkövetett és az 1914. évi c. 1. §-ba ütköző és 3. § 1. pontjának minősülő vétség miatt a büntetőtest megteremttem.

Wallersteln

ELISABET

fényképezési műterem,
Foglalkozik a legmodernebb fényképezéssel
Bwdul Regele Ferdinand (Rákóczi utca)

Tüdőbetegek kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró féle

»SIROLT«

Egy üveg ára 40 lel.

Főraktár: Dr. Biró gyógyszerár, Cluj — Kolozsvár, valamint kapható legtöbb vidéki gyógyszerárban. — Aki pontos címét közli az megkapja ingyen „Miképp óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

Házak tervezését és építését, átalakítását vállalja
KEMÉNY BÉLA mérnök
Ciorgariu (Uri utca) 4. sz. sz.

Nagy karácsonyi vásár mélyen leszállított árakkal

Haas Lipót

Linóleum

Oradea-Mare (Nagyvárad)

Buward Regele Ferdinand 5.

Óriási raktár

szőnyegekben hencser takarók, ágy- és asztalterítőket
Linóleum és viaszos vásznakban, játékaru is dus választás
ban érkezett Az üzlet gésznap nyitva reggel 8-tól este 6-ig

Egy féllábu színész estélye

Tegnap az Emke művészasztalánál megjelent egy mulásas fiatalember. Színészeket keresett. Bellák Dezső, jónévű budapesti színész a véres időket felidéző mulás szomorú tulajdonosa, a volt váradi filmos-huszárezred egykori önkéntese, a i a sambori ütközetben egyik lábát elvesztette. Most szegény, nagyon szegény. Incs semmi más vagyona, csak a szíve, a angja s egy budapesti „Színházi Élet” 1917 decemberi száma, ahol vezetőhelyen közöl Bellák Dezső arcképét és egy szívbe markoló szomorú cikket az elsőrangú színész nagy tragédiájáról...

A váradi színészek nagy szeretettel fogadták a világháború áldozatát s hogy egy kis pénzhez jusson, amivel elromlott mulását megjavíthassa, elhatározták, hogy egy estélyt rendeznek Bellák Dezső felszólítására. A színház elsőrendű erői: Jinter Böske, Baksay Judit, Zilahy Irén, Pékessy, Balassa, Vigh Ernő, Horváth Marietta, Harsányi Miklós, Misoga László közreműködésével egy előadást rendeznek. Melyen hosszú idő mulva fel fog lépni Bellák Dezső, a csodálatosan szép hangú honvivan is, a megtört hadirokkant... A színészek kidőlt pajtasuknak mit adhatnak egyebet, mint tehetségüket, hogy egy léhután szórakoztatják a közönséget Bellák Dezső javára. És Nagyvárad közönsége nem kell nagyon figyelmeztetni egy nehéz sorba jutott magyar színész érdekében áldozzon egy belépőjegy árát. Egy magyar színészt segítenek vele és egy rokktantat, aki a színpad hamis fényéből igazi ütközetbe került s ott hagyta egyik lábát a híres sambori csatában s most nem törődik vele senki, éhen is hagynák halni, ha őszivű kollegái nem segítenék...

Az estély ismertetésére még visszakerünk. (—)

Olcsó karácsonyi vásár!!

Üszlán védjegyű ingek és gallérok, női és férfi harisnyák és mindennemű kötött árú. Nagy választék nyakkendőkben, női és férfi bőrkezttyük, boka és lábszárvédők, valamint rövidárúban.

Molnár Bwdul R. g. Ferdinand (v. Rákóczi ut) 9. szám

OLCSÓ CIPŐVÁSÁR

December hóban, rövid ideig raktári készleteinket

10%

engedménnyel
árusítjuk

**DERBY (v. Hungária)
CIPŐGYÁR R.-T.**

Flóktüzletel: Avram J. (Kossuth) u. 5.
Nicolae Jorga (Zöldia)-utca 7. szám.

WIDONSÁGOK

December
27
Földes
világhírű gordonk. művész.
Jegyek
a Hegedüs Hirlapírodában.

Cukorbeteg
figyelmébe
INSULIN
Minden drogeriában
és gyógyszerertárban kapható

* Megengedték a nagyváradi Orsolyazárda tanítónőképzőjének megnyitását. November elején dr. Gocan Simon tanterületi főigazgató tudvalevően látogatást tett a nagyváradi Orsolyazárda tanítónőképző és polgári iskolájában és a vizsgálat eredményeképpen felfüggesztette a tanítás menetét. Bjelik Imre püspök, apostoli kormányzó, amint jeleztük, hétfőn Bukarestbe utazott. Bukaresti jelentés szerint Bjelik püspök és dr. Zombory László a Kath. Népszövetség ügyv. igazgatója tegnap eredményesen tárgyaltak Anghelescu miniszterrel. A miniszter ugyanis kérésükre elrendelte a nagyváradi Orsolyazárda bezárt tanítónőképzőjének megnyitását.

* A Szunyogh-család gyász. Berettyóújfaluból jelentik, hogy ott elhunyt Szunyogh Albert huszárezredes felesége. Miskolczy Cica, néhai Miskolczy Barna egykori nagyváradi közjegyző leánya. A fiatal uriaszony halála, aki rajongásig szeretett tagja volt a nagyváradi uritársaságoknak, nagy részvétet keltett. Szunyogné Miskolczy Cicát évekkal ezelőtt súlyos betegség támadta meg, a halál nem érkezett váratlanul. Temetése az általános részvét impozánsan megnyilvánuló pompájával folyt le Berettyóújfaluban.

* Modern táncok: La Java, Violatera, Criolita, Zsigolettó, Bananes, Csikágó, Oh Marinka, Morfium stb. Minden kotta megvan a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* A Nac-fiúk nemcsak a sportmezőn vivják ki színeik dicsőségét, de a sima parketten is megmutatják, hogy első legények. A gólok nagyszerű hősei biztosan és bravúrral mozognak a tánctermekekben is és a január ötödiki Nac-bál fog újlag fényes tanúbizonyságot tenni arról, hogy egyképpen bajnokok és csatárok a futballharcban, mint a vidám és ötletes mulatozásban. A Kereskedelmi Csarnok összes termei hasonlóan magas nivóju bálát és pompázó műsort még alig láttak, mint a minőt január 5-én produkál a Nac-bál vezetősége, akiket Pelle János dr. a sportklub kifogyhatatlan agilitásu és ötletes elnöke dirigál. Marcus Rita urasszonynak, ennek a külföldön is elismert operaénekesnőnek és Tompa Bélának, Nagyvárad feledhetetlen kedvencének vendégjátéka eseménye lesz a különben is nagyszerű műsornak. Az előkészületek egyben lázas

buzgalommal folynak a Nac klubhelyiségében (Palace souterrain helyiség) naponta 6-9-ig, ahol a tagok adják le az általuk meghívandók névsorát, mert meghívó nélkül jegyet nem bocsát ki a rendezőség erre az elit és forró sikerűnek ígérkező mulatságra.

* Munkásgyűlések. December 22-én, szombat este 6 órakor fontos napirendű taggyűlést tartanak Szacsavay-utca 24. sz. alatt. Ugyanakkor 7 órakor a kéményseprő munkások ösztagygyűlést tartanak a Diana-fürdőben.

* A Csarnok Szilveszter-estélye. A Csarnok rendező bizottsága már elkészítette a szilveszteri multság teljes programját s a legnagyobb határozottsággal állítható, hogy a december 31-iki estély a szezon legötletesebb és legragyogóbb mulatsága lesz. Családok, akik eddig egymás között vigadták át az esztendő utolsó éjszakáját, lemondták a házimulatságokat, hogy a Csarnok nagyszerű vigalmán üdvözölhessék az új évet. A jegyekre már számtalan előjegyzés történt s azok kiadását már megkezdte a Csarnok titkári hivatala.

* Földes világhírű gordonkás egyetelen hangversenye december hó 27-én.

* Karácsonyfa-ünnepélyek. A szegény iskolásgyermekek karácsonyfa-ünnepélyét a református tanítónőképző intézetben ma szombaton délután 3 órakor tartják meg. A diszteremben felállított karácsonyfa alatt lesz az ünnepség. Azután az új árvaház gyermekeinek osztják ki a karácsonyi ajándékokat. — A Szent László menedékházban, Szaniszló-u. 2. sz. alatt, december 24-én délután 4 órakor lesz a karácsonyfa ünnepség.

* A „Ceiré Mizrachi” Világszervezet oradea-marei csoportja folyó hó 23-án, vasárnap délután 3 órakor a Transilvania kávéház külön termében Ráth Efreim és egy külföldi szónok részvételével előadást tart a zsidó problémákról, melyre ugy a zsidó ifjúságot, mint az érdeklődő közönséget ezuton meghívja a Vezetőség.

* Iparos-gyűlések. Felkérjük az Ipartestület kötelekékbe tartozó összes kovács, kerékvártó, szatler és fényező iparosokat, hogy folyó hó 22-én, azaz szombaton este 7 órakor az új árszabály kiosztása, valamint más rendkívül fontos ügyek megtárgyalása céljából teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége. — Az Ipartestület kötelekékbe tartozó összes aranyműves, órá és ékszerész iparosok felkéretnek, hogy f. hó 23-án, azaz vasárnap d. u. 3 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara termében tartandó rendkívüli fontos gyűlésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

* 5 dolláros pályázatot hirdet a „Film Riport” legújabbban megjelent karácsonyi száma, amelyben ezenkívül sok kép és érdekes cikk van. A 32 oldalas lap ára csak 5 lei.

* Egy híres betörő a vizsgálóbíró előtt. A vizsgálóbírósnál dr. Gubicza vizsgálóbíró tegnap kihallgatta Nisztor Tibor Erdélyszerte ismert betörőt, aki Brassóban, Marosvásárhelyen és Nagyváradon követett el több vakmerő betörést. Nisztor beismerő vallomást tett, mely után természetesen fogva marad.

Orvos urak figyelmébe!!

Eredei angol gyártmányu **Insulin**

1 dob. ára 1200 lei. — Kapható:

Németh Pál Aranykereszt gyógyszerertára
Piața Unirii, Varosháza mellett.

Karácsonyi nagyvásár CZILLÉR IMRE nagyáruházában
Perzsa:zönyeg, futó és ebédlő:zönyeg, függöny, paplan, ágy- és uti takarók, Linoleum, fehérneműek. — Versenyen kívüli olcsó árak.

• **KERTÉSZ** Str. Rimánóczy-utcai szövet, posztó, selyem és vászonüzlete utólérhetetlen olcsó áráival. A cég kizárólag elsőrendű, megbízható árukat hoz forgalomba.

• **Értesítés.** Van szerencsénk hitközségünk tisztelt tagjainak tudomására hozni, hogy a zárda-utcai templom-udvaron a rabbinátusi Bédin szobában mindennap a vágatási időben, tehát délelőtt és délután egy dajén mindig a hitk. tagok részére rendelkezésükre áll. Kérjük a hitk. tisztelt tagjait, hogy mindenféle rituális ügyeket a hivatalos órák alatt csak a rabbinátusi Bédin-szobában és nem a dajénok privát lakásán szíveskedjenek elintéztetni. Az orth. izr. hitk. elnöksége.

LEICHNER
SZÖRMEÁRUHÁZA
STR. CLOROGARIU-URI - UTCA 4 SZAM
LEGUJABB MODELLEK
• **OLCSÓ ÁRAK** •

Karácsonyi díszek
cukorkák legszébbek
BENEDEKNÉL
Regina Maria-téren kaphatók.
Ajándék doboz csokoládék óriási választékban.

Nem üres reklám
olcsón vásárolhat
Witraelnél
Avram Iancu (Kossuth) utca 5.
Női és férfi szövetek, harchet, flanel, schifon, vásznak stb.

Legfinomabb új
Delavare bor
kíméletes és ismét megkezdtem,
literenként 16 lei.
GOLDFÉDER JÓZSEF
Piata Regina Maria — (volt Bémer-tér)

Houbigant, Piver, Roger és Gallet parfümök, pouderek, utiecesszárak, fésűkészletek, a legszébb karácsonyi ajándékok
Barna Miklós
illat,zeriárában kaphatók, Bul Reg. Ferd. 2.

Karácsonyi
fadísz, baba, játék, ajándéktárgy-
vásár
Utazékosár, üveg, porcellán-nippak, szőnyeg, konyhafelszerelés, evőeszközök és választékban, fészálított árkban kaphatók:
Farkas áruház-ban
Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 5. sz.
Tésztakészlet, komplett 6 személyes színes porcellán Lei 98.—, Kávékészlet 22 L, Csésze aljál 14.50. Színes porcellán kávé, teakészlet 289 L. Mókakészlet 109.— L. Cobald 875 L. Étezőkészletek, üvegáruk használata, díszáruk.

LEGUJABB

Revízió alá veszik az összes idegeneket

Bukarestből jelentik félhivatalosan: A kormány az idegenek ellenőrzésére törvényhozással a következő szabályokat lépteti életbe:

1. Az idegenek ellenőrzését a jövőben polgárokból álló bizottság fogja végezni, mely minden városban működni fog.
2. Az 1914. óta bármi óta bejött idegeneket revízió alá veszik.
3. Huszonnégy óra alatt átteszik a

határon azokat, akiknek nincsenek kóiratai.

4. Azok az idegenek, akik nemrég jöttek valamely városból az ország másik városába, eredeti lakóhelyükre fogják visszaküldetni.

5. Elzárásra is szóló büntetéssel is büntetik azokat, akik az ellenőrző bizottságot félrevezetik.

Negyvenöt diák van letartóztatva

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Pop Leontin ügyész ma nyilatkozik a vásárnapi diákzavargások ügyében és a következőket mondja:

— A Tarbut-diákok közül többeket azért tartóztattunk le, mert kereskedőkkel üzleteik védelmében összeütközéseket provokáltak. A tüntető diákok közül 45 van letartóztatásban, akiket ma kísérték át a

VI. hadtest bíróságához. Ezeknek ügyét a kihirdetett ostromállapotra való tekintettel a hadbíróság fogja itélkezni.

Kolozsvári tudósítónk jelenti: A hadtest parancsnoka Kolozsvár tér parancsnokát állásától felfüggesztette, mert a vásárnapi diákzavargások alkalmával teljes lett volna katonai erővel megakadályozni a tüntetéseket.

• **BLUM** harisnyái a **LEGJOBBAKI**
• Földes világhírű gordonkás egyetemen hangversenye december hó 27-én.

• A Gyilkos karácsonyi száma e hó 22-én fog megjelenni, 200 oldal, 100 illusztráció, 100 vicc, 60 szenzációs cikk és novella, a viccadadémia eredménye és az összes mostani tudnivalók; a fontosabb romániai nevezetesebb dolgok, az 1924-es naptár és 100 nevezetes magyar író művei kapható Románia minden városában, minden újságáruháiban. Egyes szám ára 20 lei.

• **Esernyő, harisnya, keztyű a legolcsóbb Szenszki Miklósnál, Sas-pas-sage.**

• „**RITA**” kalapjai a legszébbek, Teleki-utca 24.

• **Utazásra el ne feledjünk Diana sós-borsoszt magunkkal vinni.** Általa, egy szeri szolgálatás folytán megmenekszünk a gyakori rosszullétől.

• **Diszített borkalap 150 lei a „Ritában.”**

• **Adakozás.** A Népkönyvtár céljaira Bognár Sándorné 500 lei, dr. Fischer Imréné Perlesz Józsefné unokája Marianna születése alkalmából, Róna Andorné 100—100 lei és Róth Józsefné 20 kiló lisztet adományoztak, mely adományokért hálás köszönetet mond az Elnökség.

• **Kedvező alkalom olcsó öltözködés-rell.** Mint minden évben, ez idén is nagy meglepetést kelt Székely Avram Iancu (Kossuth) utca 5. sz. alatti posztóáruház nagy karácsonyi vására. Különös tekintettel a nagy pénzhiányra, e hó 25-ig kabát és öltönyszövet raktári készletét 10 százalékos engedménnyel árusítja. Hogy az nem üresreklám, minden egyes vevő meggyőződhet róla, hogy az előírt szigorúan szabott árakból részesül fenti kedvezményben.

• **Egy nagy tömeg vászon, schifon, batist, fehérnemű anyag, ingzett és ágyhuzat, damaszt érkezett a Körösparti Áruházba.** Ezen cikkek beszerzésénél keresse fel a Körösparti Áruházat, ahol az árak a legolcsóbbak. Tisztviselőknek árengedmény, kedvezmény.

SZÍNHÁZ

— Szombati előadások. Ma este lesz a Hattyulovag táncos operette bemutató előadása. A főszerepeit e könnyed muzsikájú mulatságos szövegű operettének Pintér, Zilahy, Misoga, Fratta, Madas, Galambos és Balassa játsszák. Délután pedig fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyárak mellett a Lubinszky-együttes lép fel teljesen új műsorban.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két délutáni és egy esti előadás lesz a színházban. Délután 3 órával kezdettel a Lubinszky-együttes lép fel teljesen új műsorban, fél 6 órakor a Hazudik a muzsikaszó országot kerül színre Pintér, Biczó, Fratta, Békési, Gághy, Madas és Halmainéval a főszerepekben. Esti 8 órai kezdettel a Hattyulovag táncos operett lesz a második bérleten kívüli előadása a bemutatkozó előadás szereplőivel.

— **Hétfő délutáni előadások.** Karácsony előestéjén délután, míg a kicsinyeknek az angyal meghozza a karácsonyi ajándékot, addig a sok kedves gyermek meglepetést a színházban erre az alkalomra küldött műsorban fogja szórakoztatni a Lubinszky-együttes. Ez az előadás, mely a felnőttek igényét is teljesíti, fél 4 órai kezdettel és mérsékelt helyárak mellett lesz megtartva.

MOZI

— **Az Apolló mozgószínházban** ma szombaton: Sámson az akrobata, kalandor dráma 5 felvonásban. A közkedvelt olasz filmművész Luciano Albertini, legújabb alakítását mutatja be ma szombaton az Apolló mozi. Egészen új szerepet játszik Albertini, egyéniségéhez illő szerepében bőven nyílik alkalma arra, hogy ügyességeit újabb tanujelét adja. A kalandor drámát megelőzi egy kacagtató 2 felvonásos, egészen új Fatty vigjáték. Szombat és vasárnap az előadások 3, 5, 7 és 9 órai kezdődnek. A 3 órai előadás mindkét nap mérsékelt helyáru.

— **„A szerelem tragédiája” II. rész** Dorian Filmszínház. Még két napig, szombaton és vasárnap látható a Dorian filmszínházban „A szerelem tragédiája” című monumentális filmremek második része, amely izgalmasságban felülmúlja az első részt is. Mia May és Emil Jannings kiváló képességeik legjavát nyújtják ebben a darabban. Az előadások szombaton és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órai előadás mindkét napon mérsékelt helyáru.

— **Izgalmas kalandordráma a Vigadó mozgószínházban.** Szombaton és vasárnap „A fegyenc gróf” című 5 felvonásos bűnügyi film kerül színre a főszerepben Hermann Pichaval és Grete Freunddal. A kitűnő Dorian-film előadásai fél 4, fél 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek. A fél 4 órai előadás mérsékelt helyáru.

Különleges dupla maláta à la Salvator

édeskés ital **IDÉNY SÖR** forgalomba hozatalát megkezdte a **Dréher Hagenmacher Nagyvárdi Sörgyár R.-T.**

Örökrei jelentések

Zürich, december 21. Nyitás: Ber-
lin 136, Newyork 573 háromn.. Páris
1680, Bukarest 295. Bécs
136 háromn., Budapest 0.0302 fél Lon-
don 252 fél.

Bukarest, december 21. Zárlat:
Páris 10, London 854, Newyork
850, Zürich 3419, Bécs 28, Prá-
ga Budapest 100.

Záratok: Font 855—860, frank 1060—
1065, sánci 35—35 fél, lira 880—890, dinár
22, dollár 197—198, osztrák 28—28
agyar 65—67, szokol 565—575.

Zürich, december 21. Zárlat: Ber-
lin 136, Amsterdam 218 egyv.. New-
york 53 ötnvolcad, London 2502 fél, Pá-
ris 1680, Milanó 2483 háromn.. Prága
Budapest 0.0302 fél, Belgrád 650, Bu-
dapest 93, Bécs 0.0080 háromn.

Budapest, december 21. A pénteki
piac zárlatai: Angol-Magy. 85,
1210, Magy. H. 555, Leszám. 90,
38, Osztr. H. 161, Salgó 588 Rima
Zuti 30, Déliv. 93, Államv. 410,
Ag. 45, Hermes 75, Ingatlanb. 301,
Kib. 1160, Belv. tak. 36, Egy. Bpest
Magy. Ált. Tak. 140, Pesti Hazai
340, Borsod-Misk. 91, Concordia
első bp. gőz 168, Gizella 49 Hun-
gár. 87, Viktória 175, Beocsini 1050
szén 130, Szászvári 330, Kohó 790,
h. 300, Magnezit 2700, M. Ált. kősz.
Ujaki 265, Urikányi 775, Globus 53,
45, Csáky 26, Fegyver 1350, Ganz
Ganz-Vill. 2000, Györfy-Wolf
Léher 180, Láng 135, Lipták 18,
mn 48, Schlick 12 fél Schuller 35,
95, Wörner 21, Osztr. léksz. 675,
szén 12 fél, Danica 102, Égisz 49,
Papiripar 42, Flóra 180, Goldber-
Hungária műtr. 178, Karton 84,
90, Cukoripar 2925, Österm. 210,
190, Marosv. petr. 85, Oceán
ipar 69, Phöbus 41, Zagva-pálf.
fp. (Mercur) 10 fél, Egy fa 24,
an 648, Malomsokv 13 fél, Neu-
sichtig 11 fél, Uj Ofa 520, Rázbá-
2, Szlavona 72, Zabolai 122, Zenta
175, Adria 445, Atlantica 44 Trust

Iskák, korcsmárosok, italmérők figyelmébe!

A Bécsi banki szőlő
szőlőse tudatja, hogy szer mi, furmint,
tri-dintra, olasz rizling, rajnai rizling, ba-
r, fehér burgundi, (sable) muskotály, tra-
no, csomage és vegyes, valamint bitavér
rös burgundi és karbanet, saját termésű
borainak eladásá s próbá 100 literen felüli
telekben megkezdette.
melhető és eladási feltételek meg tudhatók a
ban dr Farkas Adorján-n, Oradea-
S. Reg. Ferdinand (Rákóczi u) 3/17. alatt.
ott 2 éves gyökere s rip ria is kapható.

Max Brotmann

Str. Apolodor 33 Telefon 32-4

Az ismert cég speciális osztályt
létesített és elvállalja a kereskedő
és iparosvilág képviselőit és kü-
lönféle érdekeik keres-tülvitelét
a központi szerveknél, bankoknál,
hatóságoknál stb. Bukarestben,
ugy, hogy a felek az utazást és
egyéb költséget megtakarítják. —
Ajánlatok az összes bukaresti
nagybankoktól. 2 18

Karácsonyi ajándék

Ifjúsági iratok, béke
beli választékban

Tenta-
tartók

Bőr no-
teszek iro-
dai felszerelések
nagy választékban

Levélpapírok

Névjegyek azonnal készülnek

A SZERENCSE

Írta: Zombory Jenő

77

Két hétig Felsburgban voltunk apával,
megtekinteni az építkezést. Külön lakos-
tályt rendeznek be számunkra, arra az
időre, amikor csak ketten maradunk
Györggyel.

Ketten Györggyel! Érzem, hogy elpi-
rulok. Ő lesz az első és remélhetőleg az
egyedüli élő férfi, aki másképp is láthat en-
gem, mint ahogy szabad lenne. Neki sza-
bad lesz engem megcsókolni.

Ezek a gondolatok igazán nem illők
egy született nagyherceknőhöz, de senki
se hallja, senki se tudja és magam előtt
miért titkolódzom, hiszen egyébként is so-
kat gondolok erre.

Csak még azt nem tudom, milyen is a
tulajdonképeni házasság. Mindenesetre
csakis jó lehet, hiszen mindenki arra vá-
gyik, ha szeret valakit.

Megkaptam az első levelet Ameriká-
ból. Olyan kedves levelet írt György, hogy
sietnem kellett a gyors válasszal meghá-
lálni azt.

Édes Györgyöm!

Köszönöm kedves soraidat. Lásd én
is jó vagyok. Sietek a válaszadással. De
nemcsak azért írok, hogy válaszoljak, ha-
nem mert magam is szükségét érzem an-
nak, hogy beszélgessek veled.

Nem tudom te is úgy vagy-e vele
mint én? Nincs kivel beszélnem. Nincs
senkim, akihez egy bizalmas szót szólhas-
sak. Egyedül te vagy az! És kell, hogy be-
széljek. Legszívesebben személyesen ten-
ném ezt, de lásd Kedves, te olyan nagyon
messze vagy s így csak a hideg papírra biz-
hatom melegen érző szívem minden érzel-
mét. Nagyon boldog vagyok, hogy végre
nekem is van valakim, akihez bizalmas,
őszinte lehetek. Ugy tele van a szívem!
Szegény anyácska ha élne, vele talán be-
szélhetnék bizalmasan jövőendő életéről
és terveimről, de ő már nincs és nincs, aki
megértse. Sperberg bárónő nagyon jó
hozzám, de sokkal szertartásosabb, hogy
sem ő hozzá teljes bizalommal lehetnék,
pedig szegény eléggé igyekszik hozzám-
férfközni.

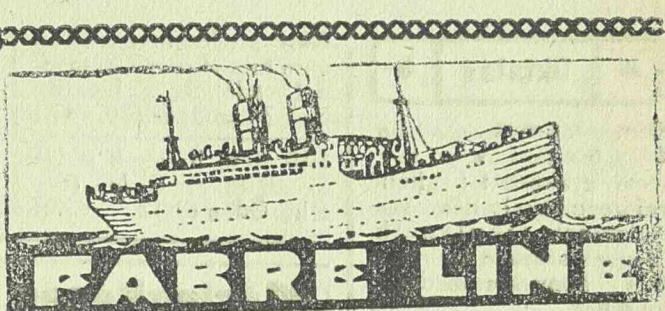
A többieknek pedig az legfőbb hibá-
juk, hogy nem leányok, akikkel nem lehet
úgy beszélni ahogy leány beszél az édes-
anyjával, vagy menyasszony a vőlegényé-
vel.

Henrik és Vilmos elhalmoznak szere-
tetük minden jelével, de eddig és ne to-
vább. Egyedül apa lenne még, akihez most
legtöbb bizalommal lehetnék, de ő sem ér-
tene meg és ha mégis beszélgetünk, társal-
gásunk tárgya mindig te vagy.

Már mindenki tudja, hogy menyasz-
szony vagyok én pedig nagyon büszke va-
gyok erre.

Mindenki örvend, mindenkinek jó
kedve van. A fiuk mulatnak. Amilyen sze-
rények voltak eddig, olyan pazarlók lettek

egyszerre. Minek is kényeztetesz el úgy
minket? Sokkal kevesebb is elég lett vol-
na. Az igaz hogy neked ez nem nagy meg-
erőltetésedbe került. Mégis túl nagy árat
adtál értem. Hát érek-e én annyit?
(Folyt. köv.)

FRANCIA HAJÓZASI TÁRSASÁG

Direkt vonalak átszállás nélkül:

CONSTANTA direkt NEW-YORK

CONSTANTA-JAFFA-MARSEILLE

CONSTANTA tranzit CANADA

CONSTANTA DÉL-AMERIKA

Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet
érdeklődni:

„SARNIA“ Pasagiul Comosdia, BUKAREST,
és „RECLAMA“ CLUJ.

Karácsonyra

vásároljon valódi és régi porcel-
lánt poharat, híres festményeket.
Valódi altwieni és meissen
servicek, csészék, bonbonierek,
korabeli porcellánfigurák és
kvalitások régiségek
nagy választékban a

„Helikon“

régiség kereskedésben.

Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-u.) 1

Régiségeket

a legmagasabb áron vásárolok.

Meghívó

Tisztelt Uram!

A folyó hó 30-án megtartandó orth. izr
hitközség képviselőtestületi választásnak cél.
szerű előkészítése céljából december 22-én
szombaton este 7 órakor, a hitközség
tanácstermében

NÉPGYÜLÉST TARTUNK.

Célunk, hogy hitközségünk tagjaival meg-
ismertessük azon programunkat, amellyel hit-
községünket hozzáértő munka- és tette-
készséggel, a béke jegyében és a legszigorabb
semlegességgel naggyá és virágzóvá tenni
őhajtjuk.

Hisszük, hogy mindenki, aki a hitközség
érdekeit és sorsát szíven viseli, feltétlenül
megjelenik!

A hitközség pártvezetősége felkér minden-
kit, aki esetleg rossz postal kézbesítés, vagy
hibás címzés folytán meghívót nem kapott,
hogy a népgyűlésen okvetlen jelenjen meg,
hogy meggyőződjék, kinek az oldalán van az
igazság.

5684 Tévesz hó.

Oradea-Mare, 1923 december hó.

Hittokoni üdvözléssel:

Az orth. izr. hitközségi párt
végrehajtó bizottsága nevében

Gellis Gyula,

biz. elnök.

Hófehér és egészséges fogak a

CHLORODONT

állandó használata által.

Képviselet:

„CHEMOSANA“

Brassó, Uj-utca 27.

Laboratorium

LEO,

Dresden-Weidenbach

A legkisebb hirdetés ára 20 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy...
vestab...
...

Oktatás

Gimnáziumot végzett fiatal ember tanításban sok éves gyakorlattal kitűnő referenciákkal vidékre instruktorok, ajánlkozók. Megkeresések a Kelemen félé könyvkereskedésbe kérenek. 934H

Nevelőt keresek 9 éves fiúhoz. Alexandru (Teleky u) 10 939H

LAKÁS

Fiatal ember butorozott szobát keres. Ajánlatokat a Hegedűs hírlapirodába kér. „Banktisztviselő” jelíggel. 942H

Alkalmazás

Utazói állást keres különösen fűszeres szakmában nagy gyakorlattal rendelkező női fiatal ember. — Előrangú referenciával rendelkezik. Szíves megkeresést e lap kiadóhivatásába „Megbízható” jelíggel kér. 843

Könyvelő, perfect trader munkaadó, kereskedelmi praxissal, egyben gépíró állást keres. Vidékre is bárhová elmenne. Címeket a kiadóba kér. 904

Fiatal szorgalmas minden a család négyhetes gyerekekkel helyet keres. Címeket a kiadóba kér. 908

Festék kereskedő segéd, s aktív, több évi gyakorlattal, Erdély egyik legmagasabb festéküzletébe első segédnek keresetlik. Ajánlatokat „Biztos író” jelgel el a kiadóhivatal továbbít. 2208

Mérlegképes könyvelő 15 gyakorlattal él a keresetesen utazónak. Cím a Hegedűs hírlapirodában 941H

Főző mindent keres jó fizetéssel Dr. Bauer I. C. Bratiano (Szaniszló u) 6 937H

Adás-vétel

Bizományba elfogadók bármilyen fehérneműt, — porcelánokat, szőnyegeket és képeket. Búvárdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász 64

Eladó perzsa ebédlőszőnyeg, perzsa és szmirna átvétők igen olcsón, autó bundák, sziliszkin rövid kabát, férfi városi bunda, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst sál, képek, 3 méter sűrűke gyapjú szővet, 5 méter fekete toff. Búvárdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Jobbra Szász. 833

Parzsa szőnyeg, keleti, ajtóró, — szmirnaszőnyeg (2X3 m), harmonium, határozatélyes antik csokoládészerviz, szalonberendezések eladók. Str. N. Zeiga (Lukács Gy. u) 34. 866

Eladó gyógyszeres miatt gyönyörű szép teljesen új sárga sármáz estélyi ruha. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra Szász. 894

Eladók gyönyörű szép fehér himzett stórok és dupla ágyterítők. Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 30 Szász 248H

Régi biedermeier szalon garnitúra virrinnel, komódal eladó. Str. Calvin (Ritook Zsigmond-u) 30. 944H

150 drb. használt jó láda eladó. Str. G. Jdu (Béthy Ödön u) 12. 836H

Mérlegképes könyvelő

magyar német levelező, némi román tudással, hosszú gyakorlattal, állását változtatná. — Szíves megkereséseket „ÖNÁLLÓ MUNKAERŐ” jelíggel a Hegedűs Hírlap irodába kér.

Árverési hirdetmény.

A Carei-Marei Mészáros Ipartársulat a vágóhídon az 1924. évben levégandó marhák és borjuk után származandó

hél, köröm, tudó és parac

eladása céljából nyilvános árverést hirdet.

Az árverés 1923. december 27-én délután 5 órakor, a Kath. Legényegylet kistermében lesz megtartva.

A vevőnek a vágóhídon két szobából álló lakás, feldolgozó- és bélszáritó helyiség áll rendelkezésére.

Carei-Marei, 1923. dec. 13.

A Carei-Marei Mészáros Ipartársulat Elnöksége.

Használt prémgalléros fekete női átmeneti kabát, leányruhák (12—13 éves. cipők, alig használt 37-es spangnis lakkcipő olcsón eladók. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19.

Bámulatos olcsó Karácsonyi vásárt rendez Horbste ékszerész Reg. Ferdinand No. 9. Ösv. Petriné látszerész üzlethelyiségében. Briliánsok, arany ezüst ékszereket, nickel, acél, arany órákat bámulatos olcsó árért. Tessék a kiadvatban az árakat megfigyelni.

Fogkrém van sok
FORMODONT
csak egy!!

Sanitas (szoba gőzfürdő) teljesen jó olcsón eladó. Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 535H

170 drb. szék eladó Koha péknél. Gálányi ut. 6. 938H

Olcsóbb lett az izzólámpa

Kapható STERN „VILLAMOS” Szada Vlahuta (Szt. János-u) 20. Vállal minden villamossághoz tartozó munkákat. Olcsó raktár villamos felszerelési cikkekben. Éjjel 10 óráig ügyeletes szerelő. Telefon 556. sz.

Legszebb karácsonyi ajándék!

Fle csipke, betét, motiv és apró motiv fehérneműbe, nagy választék Goblein párnák és képekben. Montirozatlan és montirozott diványpárnák, színes és fehér kötött terítők, himzett és ajuros millők és falók, kézimunka abrosz stórok és ágyterítők, sárga seym paplan, nagyon szép fehérneműk, ingek és nadrágok kaphatók

Bw-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 sz. jobbra, Szász

LA REINE
DES EAUX DE TOILETTE
L'EAU DE LUBIN
PARIS

EN VENTE DANS TOUS LES MAGASINS DE PARFUMERIES

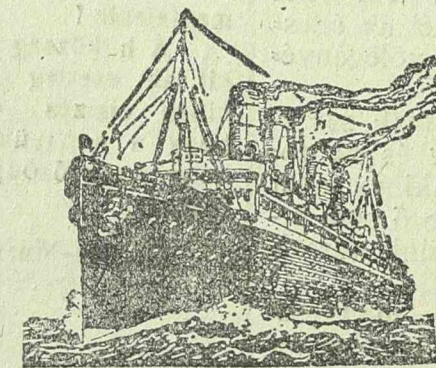
Norddeutscher Lloyd

F. MISSLER
BRÉMA-AMERIKA.

Nagyrománia vezérképviselője:

BUCURESTI, Calea Grivitel 130.

Értesítés.

Az amerikai konzulátus rövid idő múlva fogadja el vizomozásra az utleveleket az új kvóta évre. Felhívjuk az Amerikába utazni szándékozókát, kik ügyüket még nem intézték el, hogy saját érdekükben a legsürgősebben keressék fel nagyváradi irodánkat, hol díjmentes tájékoztatást nyernek. Fiokok:

ORADEA-MARE, Búvárdul Regele Ferdinand No. 4.

Telefon: 8-26, 9-88. (A hivatalos menetjegyirodában) Sörgőnyom: Menetjegyiroda.

TIMISOARA,

„Korona Szálloda” vasúti szemből:

CERNAUTI,

Kochanovszki-Gaese 3. (Botinianeau házba)

Minden felvilágosítás díjtalan.

Bármilyen kutyát sürgősen vizsala kiadók. General B. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász.

Eladó nagy lyem rojtos negy kelim Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász.

Egy persian női bunda és férfi szörme, bunda eladó 30 jobbra.

Eladó legm magánhoz öt tel kkel vagy a kiadóban

Megvételre garderober met a kiadóban

Házak eladó adás megvételünk. — Kéme. Grzünk. zeket, jutalék zünk. Adásvétel cul Traian 12. délután.

Külön

Pilav és goul Str. Alexandru 22. szám alatt

Karácsonyra legdiszesebb szép fényképek rendezhetők Z. fénypésmében bármiben és szép mérsékelt áron Bratiano (Szász) 25. szám.

Borseprót nyitásban veszőzésre elvált és Breue utca 8.

Olcsó karácsony Szaloncukorka leltől föl ebb. cukorkák, csill szek, arany, olcsó és jutá beszerez

Péter S cukorka külön Alzandru (Tele Tisztított csam tály szőlő 30 le

ismét magban veszel azüst és tárgya

KLE ókeszerár Avram Ias (Kossuth-u.)

Remélem már, hogy kabbán int utlevél és vizu Kolozsváron, sóban é. B. ben DEUTSA FIA fatárl Palace (v. Pa kavéha